

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

03 червня 2020 року

Частина IV

Вінниця 2020

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 03 черв. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 4. 288с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д-р екон. наук, професор, **Власенко І.Г.**, д-р мед. наук, професор,

Корж Н.В., д-р екон. наук, професор, **Іваницька Н.Б.**, д-р філол. наук, професор,

Поліщук І.І., д-р екон. наук, доцент, **Прутська О.О.**, д-р екон. наук, професор,

Чорна Н.М., д-р іст. наук, професор, **Штифурак В.Є.**, д-р пед. наук, професор,

Бондар А.А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Мельничук О.П.**, канд. екон. наук,

Нечипоренко В.О., канд. філол. наук, доцент, **Радзіховська Л.М.**, канд. пед. наук,

доцент, **Романовська Ю.А.**, канд. екон. наук, доцент, **Сегеда С.А.**, канд. екон. наук,

доцент, **Тернова А.С.**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-958-4

ЗМІСТ

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Бахновська І.П., канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РОЛЬ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ВАЖЛИВОГО ЧИННИКА ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	12
Бичков М.М., канд. філос. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ВЗАЄМОБУМОВЛЕНІСТЬ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ З ПРАВОСВІДОМІСТЮ І ПРАВОВОЮ КУЛЬТУРОЮ.....	18
Білоус І.М., канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Сікорська Л.О., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	29
Кокарча Ю.А. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КУЛЬТУРА КОМУНІКАЦІЇ СУЧАСНИХ ПОЛІТИКІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	38
Красніцька Г.М., канд. іст. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	46
Маскевич О.Л., канд. філос. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	52
Мельничук М.О., канд. юрид. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІВ РОБІТНИЧОЇ МЕДИЦИНИ В РАДЯНСЬКІЙ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЇ УСРР	60
Мельничук О.Ф., д-р юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ УЧАСНИКИ ВІДНОСИН У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ З СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	70
Панькевич В.М., канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Костюк Н.П., канд. юрид. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРАВОВІ ЗАСАДИ КОМУНІКАЦІЇ ПОЛІЦІЇ З ПРАЦІВНИКАМИ ЗМІ.....	77

Пипяк М.І., канд. юрид. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ
ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ 86**

Слущкий Я.С., канд. пед. наук
Донбаський державний коледж технологій та управління
**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУПРОВОДУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ..... 91**

Стопчак М.В., д-р іст. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... 97**

Штифурак В.Є., д-р пед. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Сухоребра Т.І., канд. юрид. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**УТВЕРДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЯК НАПРЯМ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ..... 111**

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТУ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗВО

Бондар А.А., канд. наук з фіз. виховання і спорту
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ФУТБОЛУ
У ЗВО..... 120**

Васькевич С.С.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**СУЧАСНІ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 125**

Пуздимір М.І., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ З ФІТНЕС – АЕРОБІКИ ЯК ФОРМА
ДОДАТКОВИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ..... 131**

Рогаль І.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**МОЖЛИВОСТІ УДОСОКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ
ЗА РАХУНОК ВОЛЕЙБОЛУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 136**

Сальникова С.В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ПРОБЛЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС РОБОТИ ЗІ
СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ..... 143

Чехівська Ю.С.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В
УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 148

Шкондя В.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ ЗА РАХУНОК
БАСКЕТБОЛУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 155

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

N.D. Bondar, PhD in Pedagogy
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
DEVELOPMENT OF STUDENTS' PROFESSIONAL AND PERSONAL
QUALITIES IN THE PROCESS OF BUSINESS GAMES..... 159

N.V. Voinarovska, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
PRINCIPLES OF BILINGUAL EDUCATION..... 166

N.M. Havryliuk, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
TRENDS AND PROBLEMS OF US HIGHER EDUCATION DEVELOPMENT... 172

S.V. Gladjo, PhD in Philology, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
ARTISTIC SYMBOLS IN SHORT STORIES: MYTH OR REALITY..... 178

Довгань Л.І., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 187

Западинська І.Г., канд. пед. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ..... 193

Іваницька Н.Б., д-р філол. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ЛОКАЛІЗАЦІЯ ВЕБСАЙТІВ ЗВО В СИСТЕМІ АКСІОЛОГІЧНИХ
КООРДИНАТ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО РЕЦИПІЄНТА
(на прикладі вебсайту ВТЕІ КНТЕУ)..... 200

T.I. Kovalevska, PhD in Philology Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE	
LINGUISTIC IMPACT OF CORONAVIRUS: NONCE WORDS, TERMS AND METAPHORES INSPIRED BY THE VIRUS.....	210
Лобода В.А. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	215
O.A. Matsera Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE	
LOCALIZATION: WHAT GOES BEYOND TRANSLATION.....	222
V.O. Nechyporenko, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE	
BILINGUAL AUTHORS AND THEIR VISION OF SELF-TRANSLATION.....	228
Осаульчик О.Б., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ТРАНСФОРМАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СТРИМКОГО РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	233
Паславська І.Б. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	239
Самохвал О.О., канд. пед. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ІНШОМОВНОГО СЕРЕДОВИЩА В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД.....	245
Терешенко Л.Я., канд. філол. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ЛІНГВІСТИЧНА ВІДПОВІДЬ НА COVID-19: МОВНА ГРА І ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ.....	253
T.I. Tkachuck, PhD in Philology Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE	
LINGUACREATIVITY AS A CONCEPT BEHIND NONCE-WORDS FORMATION.....	262
S.D. Chugu, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE	
Y. Chuhu, Master of BA School of Marketing Management Hanze University of Applied Sciences, Groningen, the Netherlands	
FUNCTIONAL AND PRAGMATIC PERSPECTIVE OF TEMPORAL EXPRESSIONS IN LITERARY TEXTS.....	269
Яблочнікова В.О. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	278

Іваницька Н.Б., д-р філол. наук, професор

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9925-1285>

Researcher ID: M-7301-2016

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ВЕБСАЙТІВ ЗВО В СИСТЕМІ АКСІОЛОГІЧНИХ КООРДИНАТ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО РЕЦИПІЄНТА

(на прикладі вебсайту ВТЕІ КНТЕУ)

У статті проаналізовано сучасні досягнення та виклики локалізації веб-сайтів закладів вищої освіти (ЗВО) як дієвого інструменту розвитку інтернаціоналізації та глобалізації освітнього простору. На прикладі англійськомовної версії веб-сайту ВТЕІ КНТЕУ було продемонстровано важливість врахування ціннісних орієнтирів іншомовного користувача та доведено ефективність адаптації інформаційного контенту в двох аспектах: структурному (навігаційному, інтерфейсному) та власне лінгвістичному (мовному). Матеріал дослідження спирається на досвід, отриманий викладачами кафедри іноземної філології та перекладу під час локалізації веб-сайту Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. У статті також окреслено перспективи вдосконалення локалізованого веб-сайту в проекції на сучасні потреби іншомовної аудиторії.

Ключові слова: вебсайт, локалізація, переклад, адаптація, ціннісні орієнтири, аксіологія.

Постановка проблеми. Сьогодення ставить перед академічною спільнотою багато викликів. Один із них – це глобалізація освітнього простору, яка є прямо дотичною до проблем інтернаціоналізації вищої освіти. На слушну думку М.А. Дебич, зазначені процеси призвели до «подальшого поширення та поглиблення міжнародного співробітництва на всіх рівнях вищої освіти, кращого розуміння вищої освіти у глобальному масштабі, додало нові цінності та перспективи в освіту та дослідження» [3 с. 6]. Зрозуміло, що сучасний ЗВО стає не лише місцем передачі знань від викладача до студента, а набуває ознак суб'єкта міжнародних економічних відносин. Діяльність такого суб'єкта у сучасному інформаційному просторі видається неможливою без вдало

сформованого веб-сайту, оскільки Інтернет став найбільш оптимальною платформою для самопрезентації установ та організацій. У мережі Інтернет значно простіше встановлювати взаємозв'язки з користувачами, збільшується масштаб цільової аудиторії, що дає можливість поширювати інформацію не лише у своїй країні, а й за її межами. У цьому аспекті актуальним залишається процес перекладу веб-сайту іноземними мовами, який у транслятології тісно пов'язаний із проблемами локалізації та адаптації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна лінгвістика та перекладознавство напрацювали достатній досвід щодо проблем створення інтернетівського контенту. Слід зауважити, що проблема семантичної наповненості вебсайтів як особливого дискурсивного утворення, так і питання їхньої адаптації були частково висвітлені в працях вітчизняних (Т.К. Варенко, О.Г. Ветрова), так і зарубіжних лінгвістів (М.А. Бернал-Меріно, Г. Чандлер, М. Охаган, Ф. Керр, Д. МакДугалл та ін.). Питання, дотичні до проблеми дослідження, піднімалися в працях С.В. Гладьо, С.Д. Чугу [2], Н.Б. Іваницької [4], Т.І. Ковалевської [5], В.О. Нечипоренко [6], Л.Я. Терещенко [10] та ін.

Мета нашої роботи – з'ясувати особливості процесу локалізації вебсайтів українських ЗВО та виявити основні тенденції адаптації українського контенту до англійсьмовної аудиторії із врахуванням ціннісних орієнтирів останньої. Наукова розвідка спирається на досвід, отриманий викладачами кафедри іноземної філології та перекладу у процесі локалізації вебсайту Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ (<http://www.vtei.com.ua/index.php/en/>)

Виклад основного матеріалу дослідження. Вебсайт ЗВО наразі є основним навігатором в освітньому просторі, від контенту якого значною мірою залежить як загальне враження від навчального закладу, так і формування цільової аудиторії його користувачів, у тому числі й іноземних. Неважко передбачити, що роль вебсайту ЗВО буде лише збільшуватися. Вбачається пряма залежність між кількістю відвідувань сайту та якістю його контенту. Недбалість контентного наповнення вебсторінки, незручна навігація, безперечно, знижує перлюкутивний ефект сайту ЗВО і може призвести до зниження рейтингу бренду навчального закладу, і, відповідно, до зниження «якості» чи викривлення початкових знань про ЗВО.

Зазначені проблеми постають ще більш актуальними у процесі створення

англійськомовного клону сайту, оскільки неякісно наповнений іншомовний зміст може призвести до інформаційного блокування в глобальному інформаційному та освітньому просторі. Відповідно актуальним є розроблення основних принципів вдалої локалізації вебсайтів ЗВО, дотримання яких буде сприяти ефективності функціонування цього своєрідного інтернетівського жанру в англійськомовному освітньому середовищі.

Слід зауважити, що попри семантичну опозицію термінів «локалізація» та «глобалізація», останній, на відміну від поняття «інтернаціоналізація», в контексті перекладацької діяльності та культурної адаптації вебсайтів використовують не так часто. Метамовну одиницю «локалізація» сьогодні використовують в аспекті перекладацької діяльності. Однак її смислове наповнення не завжди знаходить однакову інтерпретацію. Тлумачний словник української мови містить інформацію про те, що *локалізація* – це «дія з знач. локалізувати – обмежувати певним місцем, не допускати поширення чого-небудь» [9].

У перекладознавчій галузі локалізацію спочатку інтерпретували як особливий новий жанр перекладу, у процесі якого «відбувається відтворення програмної продукції засобами іншої мови, що передбачає не тільки відтворення вихідних текстів цільовою мовою, але й комплексне пристосування продукції до стандартів цільового регіону, що включає врахування специфіки приймаючої лінгвокультури та потреб цільової аудиторії» [7]. Згодом термін «локалізація» став використовуватися і поза межами програмних продуктів.

Близьким за значенням до терміну «локалізація» можна назвати широко відомий термін «адаптація». Адаптація – поняття ширше, воно передбачає пристосування тексту на всіх рівнях мови – включаючи і граматичний, і лексичний, і стилістичний. А локалізація, у свою чергу – процес адаптації іноземного тексту до культурного контексту країни, мовою якої здійснюється переклад. Іншими словами, можна сказати, що локалізація – це один із видів адаптації [11; 12; 13].

Останнім часом вийшли друком низка праць, присвячених дослідженню принципів локалізації та оцінці вебсайтів з позиції крос-культурної комунікації. Так, наприклад, праці Г. Хофстеде містять пропозиції щодо методів оцінки сайтів. Він пропонує параметризоване вимірювання контенту з опертям на такі

показники, як дистанція влади, маскуліність, індивідуалізм, уникнення невизначеності, довготривала орієнтація, стриманість. Згодом метод Г. Хофстеде був адаптований для аналізу та оцінки мережевих ресурсів і його вдало використовують, наприклад, для вимірювання ступеня структурованості доступу до інформації, симетрії дизайну, рівня навігації по вебсайту, виявленні специфіки інформації про керівництво та колектив. Важливими показниками було визнано зображення та мультимедіа, образи успіху, інформацію про корпоративну етику та ін.

Враховуючи зазначені вище показники, дослідники локалізації сайтів вважають, що ефективність локалізації вебсайту залежить насамперед від якісної оцінки контенту вебресурсу з позиції крос-культурної комунікації, з урахуванням очікувань цільової іншомовної аудиторії. Немає сумнівів, що це твердження є цілком обґрунтованим і для процесу локалізації вебсайтів ЗВО.

У працях, де досліджують означену проблему, нерідко наголошують на тому, що «культурна адаптація... передбачає обов'язкове врахування базових концептів іншомовної культури» [1, с. 13]. Водночас важливо мати на увазі, що найчастіше локалізацію здійснюють не «для культури загалом, а для певної групи потенційних користувачів» [1, с. 13]. Інакше кажучи, визначальними критеріями є не лише загальнокультурні концепти, але й системне врахування цільової групи, врахування її базових цінностей, які не завжди і не у всьому можуть бути ідентичними навіть у межах етносу чи соціуму.

На нашу думку, визначальними факторами успішної локалізації вебсайтів закладів вищої освіти виступають: 1) зручний інтерфейс із вдалим перекладом титульних назв, адаптованих до соціокультурних традицій англійськомовної аудиторії, 2) власне мовне наповнення контенту із вдалим перекладом найсуттєвішої інформації. Коротко зупинимось на цих двох факторах.

Доведено, що контент сайту, як і будь-який інший публічний жанр, є прагматично адаптованим і ефективним, коли його автори адекватно уявляють, яка цільова аудиторія їхнього продукту і які власне цінності лежать в основі соціально важливих рішень користувачів цього ресурсу. Категорія цінностей загалом як одна із ключових гуманітарних категорій має здатність

«семіотизувати простір людського буття, надавати всім елементам аксіологічної значимості, створювати системи пріоритетів [8, с. 17]. У прагматичному аспекті релевантними цінностями можуть бути екзистенціальні (добробут), економічні (достаток, успіх), самоствердження (престиж, популярність, повага, авторитет), телеологічні (надія, сенс життя), інтелектуальні (знання). Інакше кажучи, узагальнений адресат вебсайту ЗВО повинен мати певну систему аксіологічних координат, в яку потрібно «вписати» контент вебсайту. І якщо ціннісні орієнтири уявного користувача українськомовного контенту можна більш-менш точно сконструювати (орієнтований на успіх і в перспективі на добробут і визнання адресат, який має надію на ЗВО і знання, які допоможуть йому в цьому), то створення англійськомовної версії сайту, орієнтованої на представників інокультурної моделі, є процесом доволі складним і проблемним. Насамперед, навряд чи можна точно передбачити цільову аудиторію такого сайту. Ймовірно, що вона буде доволі різноманітна, як етнічно, так і соціально та культурно. Відповідно, англійськомовна версія сайту повинна бути орієнтована на «комплексний» імідж адресата.

Англійськомовна локалізована версія вебсайту Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ, над якою працювали викладачі кафедри іноземної філології та перекладу, була створена з урахуванням зазначених вище аргументів. Наведемо наші результати критичного аналізу українського контенту та представимо власне бачення адаптації нашого вебсайту для англійськомовної цільової аудиторії.

Одним із ключових моментів у процесі локалізації вебсайту є аналіз інформативних / неінформативних для іншомовної культури розділів сайту. Вважаємо доцільним не дублювати в англійськомовній версії усі розділи українського контенту. Так, наприклад, закладка *Structure* обмежена інформацією про факультети (*Faculties*), відділи (*Departments*), центри (*Centers*) і бібліотеку (*Library*). При чому інформація, подана в цих розділах, не є просто перекладом української версії. У розділах інформація є обмеженою, не обтяженою низкою подробиць, які видаються нерелевантними для іншомовного реципієнта.

Доцільним, на нашу думку, було включення до навігації англійськомовного контенту розділу *Institute's Activities*, в якому, на відміну від українського контенту, подано інформацію лише про студентське самоврядування (*Students Government*), асоціацію випускників та друзів (*Association of Graduates and Friends*) та профспілкову організацію (*Initial Trade-Union Organization*). Така інформація має виразний прагматичний перлокутивний ефект. Адже іншомовний користувач може вмістити цю інформацію в систему власних цінностей: 1) студенти є повноправними учасниками освітнього процесу, 2) інститут підтримує зв'язки із випускниками, ймовірно успішними, освіта яких дала їм змогу досягти успіхів, 3) працівники і студенти мають соціальний захист.

Релевантними видаються розділи *Institute History*, *Institute today*, які не є буквальною перекладом українського контенту. Вони адаптовані до іншомовного реципієнта і містять лише основну, ключову інформацію про історію та сьогодення Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Іншим не менш важливим фактором, який визначає функціональну ефективність інформації англійськомовного контенту вебсайту ЗВО, є власне лінгвістичний (мовний). Академічний дискурс має визначене коло терміноутворень, як і обмеження на використання емоційної лексики. Водночас вебсайт є тим інформаційним знаряддям, що покликаний формувати позитивний імідж сучасного європейського освітнього закладу. Вебсайт ВТЕІ КНТЕУ, на нашу переконливу думку, відповідає цій вимозі, оскільки у процесі роботи над ним викладачі кафедри здійснили глибоке доперекладацьке редагування, звернувши особливу увагу на ті мовні конструкції та лексичні одиниці, які могли б негативно вплинути на результат перекладу.

Насамперед нами було збережено традицію представлення всіх змістових слів навігаційних елементів з великих літер, без артиклів і переважно без прийменників. Для англомовного академічного дискурсу також характерно вживати іменники як означення (прикладки). Так, українським «студентський», «факультетський», «кафедральний» і подібним прикметникам в англійській

мові зазвичай відповідають *Student, School, Department* і такі інші відповідно. Наприклад, *Спортивні об'єкти – Sports Facilities, Студентське життя/дозвілля – Student Life/Leisure*. Ця тенденція теж була збережена в створеному нами англійськомовному контенті.

Під час перекладу нами також було зважено на те, що загалом академічний англійськомовний дискурс має тенденцію до економії мовних ресурсів, поєднаною із експресивністю. Завдання мовної економії в англійській мові успішно розв'язується через використання значної кількості структур вторинної предикації (атрибутивних композитів, інфінітивних конструкції і т.д.).

Не менш важливим для збереження національного контенту в англійськомовній версії вебсайту ЗВО є грамотне заповнення онімного простору вебсторінки. Мова йде насамперед про адекватне відтворення антропонімів, найпоширенішими підвидами яких в академічному дискурсі є прізвища та імена, гороніми (у нашому випадку – це наукові ступені та вчені звання) та регоніми (посади).

З метою уникнення безсистемності та розбіжностей у транслітерації прізвищ та імен осіб і місцевих географічних назв українського походження, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 55 від 27 січня 2010 р. «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею», їх необхідно транслітерувати шляхом відтворення кожної літери латиницею за єдиним зразком, наведеним у зазначеній вище постанові. Відрадно, що контент англійськомовної версії вебсайту ВТЕІ КНТЕУ відповідає таким критеріям, як: 1) дотримання чинних правил транслітерації українських імен та прізвищ; 2) послідовність передавання зафіксованих на сайті антропонімів; 3) спосіб представлення транслітерованого антропоніма.

Так, зокрема онімний простір сайту відтворено в таких номінаціях: *Zamkova Nataliia, Doctor of Philosophy, Professor, Honoured Worker in Education of Ukraine, Director of the Institute; Martynova Liliia, PhD (Philology), Associate Professor, Deputy Director for Educational and Methodological Work.*

Ретроспективний аналіз роботи кафедри іноземної філології та перекладу

над англійськомовною версією вебсайту ВТЕІ КНТЕУ дав змогу також виявити і певні проблемні аспекти, на які слід звернути увагу. Так, зокрема, на нашу думку, потребує поліпшення лексична складова деяких повідомлень з урахуванням сучасних тенденцій до розвитку академічної лексики. Видається доцільним викристовувати такі прагматично марковані означення, як *accomplished staff* (найкращі кадри); *профессиональные кадры – pros with a broad international vision* (професійний кадровий склад); *enjoy a unique opportunity* (скористатися можливістю). Актуальним є також використання атрибутивних композитів на кшталт *close-knit community, budget-friendly options, worldrenowned research university, world-class excellence, need-based financial aid program, need-blind admission, merit-based scholarship*.

Не позбавлена раціональності і думка про те, що в процесі адаптації інтерфейсу та титульних назв можна звернутися до доволі успішної стратегії використання парних синонімів, нерідко із залученням фонетичних прийомів алітерації, консонансу, асонансу, як от: *Викладацький склад – Faculty & Staff, Контактна інформація – Maps & Directions / Directions and Parking, Керівництво – Offices & Administration / Administration & Services/ President & Leadership, Новини – News & Events, Загальна інформація – Statistics & Facts / Facts and Figures, Працевлаштування – Employment & Benefits, Абітурієнту – Admission & Costs, Історія – Our History and Milestones*.

Ефективним також видається використання експресивних означень як однорідних членів, напр.: *У нас багато ідей, і ми з радістю реалізуємо їх разом з вами – We look forward to **new projects, new offers, new contacts**. Комфортне місце для навчання та наукової діяльності – **safe and dynamic academic environment for teaching, learning and research***.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, існування англійськомовних версій вебсайтів ЗВО видається не лише даниною моді. Це є дієвим знаряддям формування позитивного іміджу навчального закладу в глобалізаційному освітньому просторі. Для адекватного відтворення українського контенту перед перекладачами стоїть нелегке завдання, яке полягає в ефективній адаптації (локалізації) контенту для іншомовного

реципієнта, який виступає узагальненим суб'єктом із сформованою аксіологічною системою. Локалізація може бути здійснена трьома способами: вичерпна локалізація, поетапна локалізація, вибіркова локалізація. У першому випадку основний контент вебсайту має повне відображення в мові перекладу, із викладенням майже повної інформації, що міститься рідною мовою. Поетапна локалізація передбачає вибіркоче відтворення українського контенту в мові перекладу. Вибіркова локалізація спрямована на донесення інформації в модифікованому вигляді залежно від потреб цільової аудиторії. Як засвідчує аналіз, більшість сайтів українських вишів перекладено з орієнтацією на вибіркочу локалізацію, що є цілком обгрунтованим і дає змогу наповнити англійськомовний контент найбільш важливою інформацією щодо адміністрування навчального закладу, його структури, основних освітніх програм. Англійськомовна версія вебсайту Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ, створена викладачами кафедри іноземної філології та перекладу, видається такою, що відповідає сучасним вимогам перекладознавчих та локалізційних процесів: навігаційні назви є чіткими, інформацію подано лаконічно, онімний простір наповнений послідовно та коректно, лексико-граматичне оформлення є прозорим і однозначним. Водночас на перспективу залишається питання щодо розширення англійськомовного контенту прагматично значущими для іншомовного реципієнта розділами, які б відповідали його системи ціннісних координат.

Список використаних джерел:

1. Ачкасов А. В. Параметры Г. Хофстеде в курсе «Локализация веб-сайтов». *Актуальные проблемы переводоведения : материалы 45-й Международной филологической конференции «Федоровские чтения»* (14–19 марта 2016 г., Санкт-Петербург) под. ред. проф. В. И. Шадрина. СПб. : Изд-во ВВМ, 2016. С. 11–15.
2. Гладько С.В., Чугу С.Д. Лінгво-прагматичний аспект аргументативного дискурсу. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2016. № 10(1). С. 134-139.

3. Дебич М.А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019. 408 с.
4. Іваницька Н.Б. Функціональна палітра поняття домінувальності в жанрових теоріях перекладу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія: зб. наук. праць.* Одеса, 2017. Вип.31. Т.3. С.125-129.
5. Ковалевська Т.І. Інтонаційні засоби актуалізації емоційного висловлювання. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова.* 2011. № 1. Вип. 5. С. 141-144.
6. Нечипоренко В.О. Особенности языковой личности писателя-билингва. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія» : збірник наукових праць.* 2019. Вип. 38. С. 153-155.
7. Онищенко Ю. К. Глобалізація, локалізація та переклад: синоніми, антоніми чи взаємодоповнюючі поняття? *Мовні і концептуальні картини світу. Зб. наук. праць.* К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2005. Вип. 16, кн. 2. С. 6-9.
8. Самойлова С. П. Языковой образ базовых ценностей россиян. М.: Валент, 2010. 152 с.
9. Словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/lokalizacija>
10. Терещенко Л.Я. Мовна особистість брехуна: на перехресті когніції та комунікації. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”.* 2010. № 16. С. 295-303.
11. Austermühl F., Mirwald Ch. Images of translators in localization discourse. URL: <http://www.t21n.com/homepage/articles/T21N-2010-08Austermuehl>
12. Jimenez-Crespo M. A. Translation and Web Localization. London Routledge, 2013. 244 p.
- Sherwin K. University Websites: Top 10 Design Guidelines. URL: <https://www.nngroup.com/articles/university-sites/> (date of access: 30.01.2017).